СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 221. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го ВЕРЕСНЯ 1948. — No. 221. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 23, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЗДА ГОТОВІ З СТРАТЕГІЧНИМ ПЛЯНОМ ПІД ЧАС НАРАД О.Д.

Вашингтон, 21 вересня. — Військова програма для готовости Злучених Держав поступила так далеко, що Америка найшлася в найсильнішій позиції від часу започаткування „холодної війни". Про це довідується Чарлз Горд, кореспондент щоденника Ню Йорк Таймс, від військових знавців. Перший раз за ввесь час своєї історії Злучені Держави виготовили повний стратегічний плян у мирних часах для ведення тотальної війни, коли б якась невідповідальна чужинна держава зважилася напасти на Америку. Поодинокі роди збройної сили, а це армія, фльота й повітряні сили знають свою ролю, а спільний генеральний штаб передав Амуніційній Раді плян для промислової мобілізації країни.

Військові знавці надіються, що саме випрацювання пляну причиниться до посилення становища американської делегації на нарадах Асамблеї Обєднаних Держав у Парижі. В основі способи наступної війни залишилися тісами, що були в другій світовій війні, одначе впродовж найближчих пяти років пружинові й турболітаки дійдуть до такої досконалости, що війна набере фантастичного вигляду, твердять військові знавці.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ВЕЛИКУ ПОВІТРЯНУ БАЗУ У ФЛОРИДІ

Джексонвил, на Флориді. — Команда воєнної маринарки виявила пляни для перемінк цієї околиці на одну з більших баз для найбільшого типу літаконосців. Перенесення стратегічної тяжести з Тихого океану на Атлянтійський приневолив команду установити таку базу на Флориді, заявив віцеадмірал Джан Д. Прайс, заступник команданта фльотних операцій у повітрі. На обіді в торговельній палаті він сказав, що ріку св. Івана переміняють на канал 41 стіп глибини і 500 стіп ширини, щоб там можна було дати пристановище великим літаконосцям.

СКІНЧИЛОСЯ ЛІТО, ПРИХОДИТЬ ЗМІНА ЧАСУ.

В середу 22 вересня покінчилося літо, а прийшла астрономічна осінь. Знавці погоди заповіли холодні дні, а уряд пригадує, що вже в неділю 26 вересня приходить зміна літнього часу на нормальний у тих околицях, де такі зміни переводять. Отже по півночі в неділю треба буде завернути годинники одну годину взад, щоб привернути стандардовий час.

ДЮІ ОБГОВОРЮЄ ПРОГРАМУ МЕЛІОРАЦІЇ ЗЕМЛІ НА ЗАХОДІ.

Денвер, у стейті Колорадо.— Губернатор Тамес Е. Дюї, як кандидат на президента з рамені Республиканської партії, обіцяв виборцям переведення далекосяжних меліорацій землі у західних стейтах з метою збільшити плодючість земельної почви і збільшення поверхні землі для фармерського вжитку. При цій нагоді він скритикував меліораційну програму теперішнього уряду як „дедбалу". Щоб провірити можливість відкриття нових мінералів в околицях Скельних Гір, Дюї обіцяв перевести зміну земельного податкового закона. Він теж обговорив засоби для збільшення ужиточности рік, для заліснення пустарів, консервації землі, а теж пригадав, що для запевнення розвитку країни конечне є втримання миру в світі. Для підтримки наших делегатів на світовій конференції необхіне є обєднання нації, пригадував Дюї.

ТРУМАН ЗАКИДАЄ РЕСПУБЛИКАНЦЯМ ОДУРЮВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ЗАХОДУ.

Солт Лейк Сиxті.—Президент Труман у своїй важнішій передвиборчій промові сказав, що Захід був „важко й лукаво одурений" представниками республиканських підприємств, які роблять тиск на конгресменів. На випадок республиканської перемоги при виборах восені вони не допустять до переведення плянів для меліорацій землі, а передусім для розвитку водної сили на Заході, твердив Труман. Він виголосив промову з закидами проти республиканців з таким завзяттям, що воно здивувало його оточення. Президент зосередив вістря своєї промови на виказання, що республиканці є розтратні у своїй господарці. Він теж пригадав, що господарський розвиток західних стейтів почався на ділі від часів президента Френклина Д. Рузвелта.

ВОЛЕС І ЙОГО ВИБОРЧИЙ МЕНАДЖЕР ВИСЛОВЛЮЮТЬ ПРОТИЛЕЖНІ ПОГЛЯДИ.

Генрі Волес, висловив цілком інший погляд на підтримку демократичних кандидатів при виборах ніж його виборчий менаджер, С. Б. Болдвин. Вони оба промовляли з тої самої плятформи під час обіду товариства бизнесменів для підтримки кандидатури Волеса в готелі Комодор у Ню Йорку. Болдвин став на становищі, що прогресисти повинні підтримувати ліберальних кандидатів Демократичної партії при теперішніх виборах, а Волес спротивився тому, кажучи, що прогресисти мають розбудовути свою партію й приготовлятися до виборів у 1952 році.

ПОМЕР ІНҐЕРСОЛ, ВИНАХІДНИК ГОДИННИКА.

Вест Орендж, у стейті Ню Джерзі. — Чарлз Г. Інґерсол, співвинахідник годинника його імени, помер у віці 82 літ життя. Його переїхало авто, коли переходив поперек дороги. Від 1892 р. він продав 70,000,000 однодолярових годинників свого виробу, які „зробили Америку славною".

Інґерсол походив з фармерського роду з Делта, в стейті Мишиген, а коли мав 14 літ життя приїхав до Ню Йорку, де його брат був продавцем забавок. Вони оба винайшли годинник з іменем Інґерсол.

Корсі за приспішення перевозу нових іміґрантів з Европи

Ню Йорк, 21. вересня. Едвард Корсі, предсідник комісії здепласованих осіб стейту Ню Йорк, повернувся з поїздки для провірки положення здепласованих осіб в Італії і в інших країнах Европи. Він сказав кореспондентам про свої враження з оглядин скитальчих таборів і заявив, що нові іміґранти це знамениті кандидати на громадян Америки. Одначе трагедія полягае в тому, що вони досі находяться в таборах, де вони, а головно їх діти, деморалізуються. Щоб їх рятувати, треба якнайшвидше перевезти в Америку тих, що їм дозволено приїхати сюди на підставі закона про допущення 205,000 нових іміґратів упродовж двох років. На думку Корсія, який є головою стейтової промислової комісії, самий стейт Ню Йорк може примістити в себе на фармах і в містах 50,000 нових іміґрантів.

ДОРАДЖУЄ АМЕРИЦІ ДАТИ ВІЙСЬКОВУ ГАРАНТІЮ ДЛЯ ЕВРОПИ.

Бостон. — Американська військова гарантія для Европи є конечна, коли ми хочемо мати гарантію тривалого мира. Таку думку висловив Лестер Маркел, недільний редактор щоденника Ню Йорк Таймс після свого повороту з Европи. Він сказав, що Европаназверх виглядає спокійна, одначе там кипить під сподом. За Пляном Маршала для поправи економічних відносин мусить піти гарантія військова, бо комуністи рахуються тільки з силою, ствердив Маркел.

НОВИЙ ІРЛАНДСЬКИЙ КОНСУЛЯТ У НЮ ЙОРКУ.

Консулят Ірландії переноситься до нового будинку ч. 33 при 50-тій вулиці. З цієї нагоди відбулося айриське свято, в якому взяв участь перебуваючий під теперішню хвилину в Америці айриський премієр Джан А. Костело, нюйорський кардинал Франсис Спелман, айриський посол у Вашинґтоні Сен Нунан, консуль Ґарт Гілі і представники айриських товариств.

УРЯД ВВАЖАЄ ЗА ПОВАЖНУ СПРАВУ АРЕШТУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ГРОМАДЯН НА УГОРЩИНІ.

Вашингтон. — Департамент стейту вивяив, що він вважає за серіозну справу арештування на Угорщині директорів Угорсько-Американської Нафтової Спілки, а це Карла Рудемана й Джорджа Банентайна. Спілка є одною з філій Стандард Ойл Компані з Ню Джерзі. Коли до Вашингтону наспів звіт американського посольства з Буднапешту про їхне арештування, департамент стейту вислав неаґайно протест до угорського уряду.

Департамент стейту оприлюднив теж, що відмовив дозволу на експорт до Румунії машинерії для експлуатації нафти, вартости десять мільйонів долярів, хоч виряд був замовлений вже давно і хоч частина виряду була вже в дорозі до Румунії.

Нові пропозиції зах. союзників Москві в справі Берліна

Париж, 22. вересня. — Міністри закордонних справ ЗДА, Великої Британії і Франції рішили вчора продовжувати свою дипломатичну акцію в Москві в справі політичної кризи в Берліні. хоча і без надій на позитивну розв'язку. Йдеться головно про те, щоби не зривати переговорів. Після нарад секретара стейту ген. Маршала, секретара закорд. справ Бевина і міністра закорд. справ Шумана тут з поінформованих джерел виявлено, що їх спільна відповідь на останні пропозиції Молотова та їх власні дальші пропозиції будуть вислані до Москви вже сьогодні. Стверджується, що пропозиції Молотова недвозначно вказували б, що Москва не бажає собі будьякого іншого полагодження берлінської крізи, як тільки повного задоволення її домагань, отже передачі цього міста під її виключну контролю. З французьких джерел заявляють, що нові пропозиції західних союзників є того роду, що Москва могла б їх прийняти, якщо тільки вона справді бажала б мирного полагодження суперечностей і непорозумінь. Чергові наради міністрів закордонних справ трьох західних великодержав мали б відбутися аж в наступному тижні. У вчорашніх нарадах взяли участь теж визначні політичні дорадники та військові ґубернатори з Німеччини. Дипломатичні представники трьох західних великодержав в дорозі з Москви до Парижа зупинились хвилево в Берліні.

НОВА УПРАВА ЛІҐИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ.—Сидять (зліва): касієр Еміль Заблоцький, Гемтремк, Міш.; заст. гол. Ґеновефа Зепко, Акрон, О.; голова Михайло Задорецький, Кливленд, О.; рекорд. секр. Софія Кудера, Акрон, О., та фінанс. секр. Борис Пішко, Питсбурґ, Па. Стоять (зліва): дорадн. Данило Слободян, Елизабет, Н. Дж.; дорадн. Петро Кейсі, Дітройт, Міш., та заст. гол. Теодор Шумейко, Юніон, Н. Дж.

АДВ. Р. СМУК ПРО ПРАЦЮ З.У.А.Д.К. В АМЕРИЦІ І ЕВРОПІ

Европейські українські газети подали довші звідомлення з влаштованої Центральним Представництвом Української Еміграції пресової конференції в Авґсбурґу, на якій представник ЗУАДКомітету в Европі, адв. Роман І. Смук поінформував український загал про працю цього Комітету в Америці та Европі. Адв. Смук з'ясував всі ці труднощі і перешкоди, з якими Комітетові доводиться боротися та навів цілий ряд успіхів з праці Комітету в останньому періоді. Зі заяви Смука виходило б, що представництву ЗУАДКомітету в Европі в останньому між іншим, пощастило примістити чотирьох українців в еміграційних центрах ІРО, які пильнуватимуть переселенчих справ для українських скитальників. Адв. Смук зокрема поінформував пресу про свою поїздку до ЗДА та про рішення Дирекції ЗУАДК в поодиноких допомогових справах, при чому окрему увагу віддано справам використання для українців нового американського іміграційного закону.

ЕСПАНСЬКО-ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ ДОГОВІР ПРО НЕНАПАД.

Мадрид, 22. вересня. — Вчора тут проголошено офіціяльне повідомлення про продовження на дальших десять років еспансько - португальського договору про ненапад. В поінформованих колах вважають, що цей договір поширено та що в ньому цілком певно мали б бути таємні клявзулі теж про спільну оборону обох країн.

ДАЛЬШІ УСПІХИ ГРЕЦІЇ В БОРОТЬБІ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ.

Атени, 22. вересня. — Після ліквідації большевицьких партизанів на фронті в горах Ґраммос, боротьба грецької армії проти партизанів продовжується в цілому ряді інших місцевостей. Речник армії заявив, що протягом останніх 24 годин большевики втратили 357 партизанів вбитими. Партизани одержують допомогу з Альбанії та інших большевицьких країн.

ПОЧАЛАСЯ СЕСІЯ О.О.Д.

АВСТРАЛІЄЦЬ Д-Р ЕВАТТ ВИБРАНИЙ ПРЕДСІДНИКОМ АСАМБЛЕЇ.

Париж, 22 вересня. — Вчора перед полуднем у величавому палаці Шельот почалася третя з черги звичайна сесія Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Держав. Сесію відкрив тимчасовий предсідник д-р Хуан Атіліо Брамуґлія, представник Арґентини, а президент Франції, Вінсент Оріол, привітав її в своїй країні. Предсідником Генеральної Асамблеї вибрано австралійського міністра закордонних справ д-ра Герберта Вере Еватта, одного з найбільш активних й визначних представників в О.О.Д., від часу її створення у Сан Франсиско в 1945 році. Д-р Еватт був вибраний в другому голосуванні та одержав 31 голосів проти 20, що їх віддано на кандидатуру д-ра Брамуґлія. З черги вибрано шість найважніших Комітетів Генеральної Асамблеї, два з яких припало арабським або магометанським країнам, два країнам Латинської Америки і перший раз в історії О.О.Д ані один комітет не є очолюваний представником Совєтів або їх сателітів. Вибір заступників предсідника відложено до чергового дня. Генеральний секретар Триґве Лі віддав пошану поляглому в інтересі миру в Палестині посередникові ОД, графові Бернадотт та висловив своє стурбування положенням в цій частині світу.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ О. Д. ПІД ЗНАКОМ ЖАЛОБИ.

Париж, 22 вересня. — Спостерігачі на сесії Генеральної Асамблеї ОД стверджують, що її відкриття та перший день нарад були дивно під символічним знаком смерти та жалоби, що їм надавала одягнена по графові Бернадотт жалоба шведських представників. Стверджується, що населення Парижа виявляє ще менше зацікавлення сесією, ніж воно було помітне в Ню Йорку. Передучора тіло вбитого графа Бернадотта було ще в Парижі, де поодинокі представники ООД віддали йому останню почесть, а вчора рано його перевезено літаком до Стокгольму, де його похоронять.

БЕЗКОНЕЧНА ЧИСТКА В БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ПОЛЬЩІ

Варшава, 22 вересня. — Польські большевики ще не закінчили одної чистки, зв'язаної з недавною „аферою Гомулки", а вже заповідають іншу, тим разом в т. зв. Соціялістичній партії. Її краєва Рада вже від минулої суботи відбуває постійні засідання, зв'язані з „вичищенням" бувшого премієра, Осубки-Моравського з її центрального Комітету. Заповідається дальшу чистку.

ТОЛІЯТІ ЗНОВУ ПЕРЕБРАВ КОМАНДУ П'ЯТОЇ КОЛОНИ В ІТАЛІЇ.

Рим, 22 вересня. — Московський „ґавляйтер" в Італії, Пальміро Толіяті, вже цілком видужав з ран, що їх дістав в недавному атентаті на нього. і вчора вже знову перебрав звичайні функції керівника большевицької п'ятої колони в Італії. З цеї нагоди відбулося засідання центрального комітету компартії, на якому вирішено перевести „чистку" серед самої партії.

МАРШАЛ ПІДДЕРЖУЄ ПЛЯН БЕРНАДОТТА В СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ.

Париж, 22 вересня. — Секретар стейту, ген. Джордж Маршал, заявив вчора, що ЗДА будуть домагатися від Генеральної Асамблеї ОД повного прийняття пляну графа Вернадотта, що він його опрацював на кілька годин перед своєю смертю та в якому домагається встановлення в Палестині миру за „всяку можливу ціну". Єдиною розв'язкою палестинської проблеми граф Бернадотт вважав накинений жидам й арабам компроміс, до респектування якого їх мала б заставити ООД. Докищо тільки Сирія забрала на цю тему слово, заявляючись проти того пляну та закидуючи ЗДА, що вони піддержують його, бо він є корисний для жидів. Інші арабські представники, як теж жиди відмовились від коментарів.

ЧЕСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВИДАЧІ ПАПАНЕКА.

Париж, 22 вересня. — Чехословацький комуністичний уряд звернувся офіціяльно до уряду Франції, домагаючись видачі д-ра Яна Папанека, колишнього чехословацького представника Обєднаних Держав, що після большевицького перевороту в його країні почав в цій організації обороняти інтереси свого народу, а не наставленого Москвою уряду. Тепер Прага домагається видачі Папанека „чеській справедливості". Д-р. Папанек в приватному характері є на сесії ООД та заповідає, що він має для цеї сесії всілякі „несподіванки". Франція ще не відповіла на домагання уряду з Праги, але тут вважається, що відповідь буде негативна.

ОРГАНІЗАЦІЯ ІРҐУНІСТІВ ПЕРЕСТАЄ ІСНУВАТИ.

Тель Авів, 22 вересня. — У зв'язку з поставленням поза законом всіх терористично-екстремістичних організацій, що проголосив уряд Ізраїля після вбивства ґрафа Бернадотта групою Штерна, відома жидівська терористична організація Іргун Цвай Лоймі проголосила, що вона перестає існувати, а її члени прилучуються до регулярної армії. В Єрусалимі та в інших місцевостях продовжуються арешти штерністів.

МОСКВА ПРОТИ ІЗРАЇЛЬСЬКОЇ „БУРЖУАЗІЇ".

Москва, 22 вересня. — Відомий совєтський коментатор закордонних справ, Ілля Еренбурґ, надрукував вчора в партійній „Правді" довгу статтю, в якій вияснює становище Совєтів до поодиноких жидівських проблем. Він заявляє, що Совєти є проти анти-семітизму, який вважають „канібальским пережитком", але він рівночасно є проти сіонізму й теперішнього „буржуазного уряду Ізраїля", що його, до речі, Москва беззастережно визнала.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street. Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ҐРІН ПРО „ЦИТАДЕЛЮ ДЕМОКРАТІЇ" ТА СОВЄТИ

Вилйем Ґрін, довголітній президент Американської Федерації Праці, має за собою одну велику заслугу серед робітництва: Він ніколи не дав себе звести комуністам, а теж постійно остерігав робітництво перед комуністичною агітацією та демаґоґією.

Цього не можна сказати про провід другої найбільшої робітничої організації, якою є Конгрес Індустріяльних Організацій. Через те у цій другій організації комуністи розпаношились і терoризуючи низове робітництво позаймали важні становища. Конгрес Індустріяльних Організацій промахнувся під впливом комуністичної агітації теж і на міжнародній робітничій арені, попираючи Світову Трейд-Юнійну Федерацію, опановану комуністами. Американська Федерація Праці, найстарша й найсильніша робітнича організація в Америці, до цеї Світової Трейд-Юнійної Федерації, як відомо, не вступила, не бажаючи своїм авторитетом допомогти комуністам поширяти в світі свою баламуту, а Кремлеві свою політику.

Американська Федерація Праці, мимоходом кажучи, змагала і далі змагає до ліквідації поділу зорганізованого юнійного робітництва, спричиненого головно провідниками Конґресу Індустріяльних Організацій. До такого обєднання певно дійде, як тільки ослабнуть большевицькі впливи, бо одна сильна робітнича організація є в інтересі всього здорово думаючого робітництва.

Деякі з цих речей нагадав тепер Вилйем Ґрін у своїй промові, яку виголосив минулого тижня в Атлентик Ситі в часі нарад 23-тої конвенції Братства Електричних Робітників. Ґрін заявив, що Америка находиться в холодній війні, яка може кожної хвилини перемінитись в гарячу. Причиною цього, казав він, є Совєти, кремлівські диктатори, що плянують світову революцію.

„Америка є сьогодні останньою могутньою цитаделею демократії; ми є одинокою державою, що заступає комуністам шлях до світової революції; ми є одинокою перепоною в здійснюванні мрій Сталіна про панування над цілим світом", казав предсідник Американської Федерації Праці.

Згадану Світову Трейд-Юнійну Федерацію назвав Ґрін у своїй промові „сильною пятою колумною Москви", яка помагає розбивати заходи американського робітництва в справі поліпшення долі робітників в Европі та яка помагає Москві нищити Плян Маршала, змагаючий до економічної відбудови Европи.

Американська Федерація Праці, казав Ґрін, ніколи не піде на ніяку співпрацю з комуністами, які вважають робітничі юнії першим засобом до захоплення впливів в країні на те, щоби довести тут до державного перевороту і дати змогу комуністам захопити в державі всю владу в свої руки.

Ґрін не минув теж і „капіталістів" та тих реакціонерів, що своїм ворожим наставленням до робітництва пособляють комуністичній агітації. Одначе головне вістря промови Ґріна було звернене тим разом проти комуністичної інфільтрації, як цеї небезпеки, яка є в сучасний мент найбільш ґрізною з огляду на велике напруження, яке існує між Злученими Державами і Совєтами вже від довшого часу.

Підготовка мобілізації

Говоримо про мир, а готуємось до війни. Бувший шеф генерального штабу, а тепер секретар стейту, Джордж К. Маршал, працює з усіх сил, щоб не допустити до нового світового зудару, а його наслідники в армії предкладають Амуніційній Раді пляни щодо цього, як повинен виглядати „Мобілізаційний День". Іде про це, щоб на випадок такого „Дня", себто вибуху війни, промисловість країни була спосібна відразу давати це, що є потрібне до ведення модерної війни. Виявляється, що Амуніційна рада вже й без пляну генеральної булави поробила певні заходи в цій справі та навіть „нагромадила" чимало матеріялів, необхідних на випадок війни.

Военне поготівля Америки не є вже ніякою тайною. Всі погодились, що мир у світі може бути захований в сучасну пору тільки тоді, коли Америка буде готова змірятись кожної хвилини на полі бою з найсильнішим воровом. Це, як кажеться, може налякає агресорів від военних кроків, коли знатимуть, що матимуть до діла з Америкою, сильною потугою, готовою до війни.

Хто ж є тим ворогом світового замирення, який заставляє миролюбний американський нарід давати згоду на різні мобілізаційні пляни, які коштують багато гроша і турбують країну, яка ненавидить війну?

Таким ворогом є нині — Росія. Вона є спричинником американських мобілізаційних плянів і мобілізаційної підготовки в мирному часі. Проти неї є теж виготовлені вже політично-стратегічні пляни, як про це пишуть брати Джозеф і Стюарт Алсопи в „Сатердей Івнінг Пост", а вони, відомі вашингтонські кореспонденти, звичайно знають про ці речі більше ніж інші кореспонденти. Спершу вони переповідають таке:

З нагоди блокади Берліна американський департамент стейту в порозумінні з департаментом оборони випрацювали засадничий плян, який предявлено до підпису 27-го червня б. р. Коли підсекретар стейту Роберт А. Ловет звернув увагу президентові, що покладення президентського підпису на предложених йому паперах потягає за собою важку відповідальність то навіть тоді президент не завагався їх підписати. Тим він перебрав на себе великий риск і виявив, що він волить риск, ніж дальше угодовство у відношенні до Росії. Цей риск затягнув президент Труман в імені своїм і в імені майбутнього президента.

На підставі новинки автори розвивають здогадний майстерський плян для стримання інвазії або перемоги на випадок нападу Совєтів. Вони твердять, що плян не спирається на якихсь урядових інформаціях, тільки на теорії правдоподібности. Це можна розуміти так, що хоч нема ще складеного певного пляну, то відповідальні урядовці вже обговорили всілякі можливості й погодилися на засади, на яких спиратиметься оборона Америки.

Отже відповідальні чинники не говорять про війну, а тільки про виключення війни. Це можна осягнути такою підготовою збоку Америки, щоб нею можна було відстрашити Росію від нападу на Америку. Отже плян проти Росії це на ділі забезпека миру, хоч це відноситься до війни. У першу чергу в такому пляні потрібне є порозуміння країн, загрожених інвазією збоку Совєтів. У цій справі є ухвалена резолюція Ванденберга в сенаті і це є зломання американської традиції ще з часів Вашинґтона. Згідно з цею резолюцією відбуваються ще від літа 1947 р. переговори з Англією в різних справах. Потім пішли розмови з Францією й іншими державами Бенелюксу (Франція, Бельгія, Ліхтенштайн) і створено Західно-Европейське порозуміння. Ціллю таких переговорів є встановлення місця оборони, заки можна буде почати протинаступ на випадок війни.

В світі прийнялося переконання, що Росія може зайняти в дуже короткому часі цілу Европу, а тоді треба б проти неї боротися аж зпоза Европи, отже з Африки та з Америки, а це дуже припізнило б оборону і протинаступ. Щоби не допустити до утривалення такої думки в умах російських стратеґіків, треба було визначити першу оборонну лінію в Европі, поза яку Росія не сміла б піти. Такою лінією є лінія Райну яку встановлено вже давнішими часами, а яка ще й сьогодні творить границю між Західною й Східною Европою. Треба припускати, що вже підчас оборони Америка й її союзники почнуть відплачуватися Росії за її агресію. Одначе, заки Совєти відчують силу Західних держав, на це треба якогось часу. Саме на таку відплату треба вже заздалегідь приготовити бази.

Такою важною базою буде в першій мірі сама оборонна лінія над Райном, а теж повітряні бази в Англії, в Скандинавії, в Ісландії, а подальше від таких баз будуть бази в Африці й Азії. Бази розраховані на те, щоб з них можна було впродовж 24 годин після започаткування інвазії Росією вислати на її територію як найбільше число літаків з найстрашнішою зброєю, яку мають тепер Західні держави, отже і з атомовими бомбами. Американські летунські фортеці можуть летіти 2,200 миль, а це вистачальне, щоб вони вилетіли з сусідних коло Росії баз, зробили свою роботу і вернулися назад. Інша їх ціль може бути така, що вони вилетять з Европи до Росії, скинуть по дорозі бомби і полетять до американських майданів у Китаю.

Ціль бомбових налетів на Росію не було б нищення самого населення, тільки нищення промислових осередків, які тепер Совєти побудували поза Уралем, отже в Маґнітогорську, Челябінську й інших подібних місцевостях. Знищення военного промислу в Совєтській Росії мусіло б уже впродовж двох місяців спинити дальший похід советських військ, які тимчасом пішли б в західну Европу.

В парі із знищенням промислових осередків ішло б нищення комунікаційних засобів. Росія знана із своїх недомагань на залізничих і інших шляхах. Коли комунікації будуть перервані, тоді Росії останеться тільки повітряна сила для перевозу харчів. Та тут забракне Росії механіків і цього всього, що є потрібне для орудування різними машинами, їх направою і т. п. Тому можна певно рахувати вже з цього боку, на вищість західно-европейського летунства над советським, коли б прийшло до зудару.

Треба ще памятати, що Америка й Західні Держави мають военну фльоту, якої Росія не має. Одначе тому, що Росія забрала з Німеччини майстрів у побудові субмарин, є здогад, що Росія має яких 250 першокласних субмарин. Це є велика загроза для Західних Держав і тому Західні фльоти в початках мусіли б обмежитися теж до висилання літаків. Тому теперішні пляни побудови нових кораблів зосереджуються до будови літаконосців, з яких можна б було висилати атомові бомби.

Теоревично нема сумніву, що теперішня американська повітряна фльота з новими летунськими фортецями були б в спромозі перевести цілковите знищення життєвих осередків Росії. Проте треба рахуватися і тут з різними непередбаченими трудносщами. Ці труднощі треба було б перемагати і до того треба вже тепер приготовитися. Так напр. під час боїв нищиться велика кількість военних матеріялів, які треба раз-у-раз доповняти новими. Такі втрати обраховані на 10%. Коли взяти до уваги, що втрати будуть терпіти теж і вороги, то можна надіятися, що Росія швидше вичерпається ніж Америка й Західні держави з своєю високо розвиненою технікою.

Дальше треба теж рахуватися з настроєм населення. В Америці буде комуністичний саботаж. Одначе й в Росії буде упадок духа серед населення. Західні держави не будуть окупувати території Совєтів і тому населення не буде мати причини вести підїздову боротьбу проти наїзника, як це було за німецьких часів. В інтересі населення Росії буде якнайшвидше покінчення війни, щоб захоронити себе перед дальшими напастями з повітря.

Усі порушені справи це тільки приклади, як виглядала б війна, коли б Росія її почала. Тому, що провідні уми в Совєтах є звичайними людьми, треба надіятися, що вони теж будуть руководитися розумом. Коли вони побачуть, що Америка готова до війни на всі заставки, тоді вони зрозуміють, що їм треба шукати порозуміння. Так розуміють брати Алсопи.

Відгук на Національну Раду

(Інформація з Европи).

Українську Національну Раду та Виконний Орган, що з неї вийшов, зустрінула українська суспільність в Европі дуже критично. Ідея національної єдности на широкій демократичній плятформі вже давно, так би мовити, „висіла в повітрі". Кожний відчував, що так далі не сміє бути, що один тягне „до ліса, другий до біса". Нема такої української партії, що могла б сама власними силами, повести українську визвольну справу. Тільки „складка сил", політичний союз різних організацій, може дати наслідки, користи для цілого нашого народу.

Після першої сесії Національної Ради, в днях 16-20 липня, в різних осередках української еміграції відбулися віча з доповідями про завдання цієї найвищої установи українського політичного життя.

Духовенство українських церков правило молебни з приводу цієї радісної події.

Президія Національної Ради і Виконний Орган одержують від усіх привітальні листи й телеграми від різних українських і чужих товариств, організацій, установ та від окремих осіб.

В різних центрах української еміграції відбуваються збірки на політичну діяльність Національної Ради.

В одній німецькім місті при збірці пожертв серед скитальців убога вдовиця записала від себе 10 пфенигів (приблизно 1 цент) і дописала під своїм іменем: **„Даю, що можу".** Ця „лепта вдовиці" лишиться в архіві фінансового відділу Виконного Органу як історичної ваги документ: бо справа не в величині пожертв, а в тому, з яким чуттям і настроєм ті наші скитальці хочуть помогти загальній народній справі.

У Франції, в Бельгії, в Німеччині, в Австрії — всюди, де є наші еміґранти, вістка про Національну Раду освітила невеселе життя українських скитальців і принесла їм надію, що минуться чвари й роздори, а прийде згода і спільна праця між українцями. У Франції утворення Національної Ради привело до обєднання, українських громадських організацій в одній установі.

Поряд із цим захопленням ідеєю Національної Ради бачимо теж деякі спроби зменшити її значіння та авторитет. Наприклад частина групи Націоналістів (Бандери) ставить домагання, щоб Національна Рада була тільки предстатництвом українського народу за кордоном, бо мовляв, на Україні діє, „як державна влада", Українська Визвольна Рада (УГВР). Провідні наші чинники не погоджуються з таким підходом до Національної Ради. Дотого й між самими членами ОУН (Р) є великі розходження і в оцінці загальної світової ситуації і в погляді на положення в Україні. Громадська українська опінія відкидає претенсії будьякої групи на монопольне представництво національних інтересів українського народу. Тому Національна Рада як широка коаліція, мобілізує маси, що в цім способі обєднання бачать запоруку поважної, взаємно контрольованої політики і праці на добро нашої батьківщини — України.

Українська Національна Рада знайшла широкий відгук у світі. Англійська пресова агенція Ройтера дала інформації про Національну, Українську Раду. Про Національну Раду заговорила преса швайцарська, французька, англійська, німецька і, сама собою, преса еміґрантів з країн підсоветських. Деякі органи польської еміґрантської преси висловили невдоволення, а це тому, що на першій сесії Національної Ради подано до загального відома, які є властиво польсько-українські відносини з р. 1920 (Варшавський договір!).

Нам здається, що вже тепер кожному мусить бути ясно, що народи, пригноблені московським імперіялізмом, або прийдуть до згоди і виборють свободу спільними силами, або, в сварках за майбутні кордони, забудуть про спільного ворога і йому на радість вестимуть далі взаємну боротьбу, щоб разом загинути.

Як довідуємось, в Европі утворили свої Національні Ради латиші, литовці і білоруси. Поневолені народи організуються і готують свої сили до праці й боротьби за державну незалежність і за згоду на основі рівноправности.

ОКО.

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і незчисленним жертвам комунізму — присвячую.
Автор.

43)

Я поволі приходжу до висновків, що тут у в'язниці ми в руках повного призволяща та розгулу катів. Ми ту безправні і беззахистні. Я відчуваю, що тут у в'язниці я відкристалізував свої погляди, тут у в'язниці я точно зрозумів свої кроки в майбутньому і їхній напрямок. Моя вся молитва сьогодні до Бога: дай мені силу перенести ці муки.

На 14-ий день мого перебування у в'язниці, кінець кінцем, мене викликали в день до слідчого... Не знаю, чому саме, але післанець від слідчого, один з тюремних наглядачів, ледве встигав за ним. Десь на єлдве встигав за ним. Десь на пів дорозі я зрозумів його „тактику" і навмисне зменшив кроки. Він мене якимись темними закутками вів і ми то підіймались десь, здається, аж до піддашшя, то спускались аж у пивниці. Він летів попереду, перескакуючи через одну приступку. Коли він помітив, що я почав відставати від нього, він спробував пригрозити мені карцером за те, що я поволі рухаюсь, а я йому відповів, що коли йому нема часу, то нехай він ще сильніш поспішає, а я і сам знайду дорогу до слідчого. Мені нема куди поспішати, — додав я.

Чи то післанець скоротив дорогу, чи ми вже природньо були близько, але ось і камера слідчого...

Післанець застукав, спочатку зайшов сам, як видко доповідати про нашу подорож, а потім вийшов і впустив мене.

Звичайна камера, така, як і наша. Біля вікна стоїть стіл з таким розрахунком, щоб слідчий сидів лицем до дверей. В лівому кутку біля вікна тумбочка, а на ній карафа з водою. За столом у військовому однострої летунської частини з трьома квадратиками на обох сторінках коміру, сидів середнього зросту 30-ти річний енкаведист. Обличчя його було звичайне, старанно виголене, трохи зблідле, смуглясте, з сірими пронизливими очима. Все це я в одну мить занотував в своїй пам'яті. Біля стола з мого боку стояв звичайний стілець на одну особу для відвідувачів. Не встиг я відкрити свого рота, щоб сказати „добридень", як він нібито попереджуючи мене, сам перший вітав мене словами, як свойого знайомого „добридень, Іван Іванович. Сідайте, будь ласка". Він рухом руки показав мені на стілець.

— Дякую, — відповів я спокійненько, сідаючи на стілець.

— Куріть, будь — ласка, — сказав він, протягуючи мені „Біломорканал", що коштував 2 карб. за 25 штук.

— Дякую. Я не курю з того часу, як дістався у в'язницю, — відмовився я, не дивлячить на те, що дуже хотілось курити, бо власні папіроси я вже давно викурив.

— Та ви не соромтесь. Куріть, — наполягав він.

— Ні, дякую, — категорично відмовився я і бачу, що це йому начебто не вподобалось і він, здається, розгубувався, бо його плян розмови зі мною приймав не ту сторінку, яку він передбачав.

— Ну... Як ви себе почуваєте? — запитав він.

— Дякую. Точнісінько, як у в'язниці, — іронізую я.

— Так... Ви знаете, за що вас заарештовано?... — тягне штучно ліниво він.

Ця штучність починає мене денервувати і мені хочеться схопитись з місця, в одну мить підскочити до нього, схопити його за горло і в тиснення його горлянки вкласти всю лють, яка підступила до мого горла і помсту за ті стогони, котрі розривають мені душу. Але я стримую себе і відповідаючи йому на прозори, пильную погляд його очей. Обурено кидаю йому: Ні не знаю. І знати не можу, бо не відчуваю за собою жадної провини.

— Значить, не визнаєте себе винним? — таксамо ліниво тягне він.

— Не тільки не визнаю, а протестую проти мого арешту, — палко відповідаю я.

— Так — так... Значить... протестуєте? Добре... Я сьогодні не працюю і, як бачте, жодного протоколу нашої розмови не веду. Я прийшов сюди просто приватно з вами побалакати. Даю слово, що, щоб ви не сказали, я до протоколу ні сьогодні ні пізніш записувати не буду. Отже, можете бути цілком відвертий. Уявіть собі, що я такий же самий ваш приятель, яким є для вас директор вашої фабрики Т. П. — Все це він промовляє якось недбайливо і однотонно.

— Уявити собі сьогодні ніяк не можу, бо знаю, що мій приятель Р. не міг би бути на вашім місці і виповнювати ті функції, які виповнюєте тут ви, — старанно підкреслюючи останнє, відповів я.

— Ну, добре, бачу, що ви чомуть упереджені проти мене. Скажіть, ви давно працюєте на цій фабриці?

— Чотири місяці, — відповів я.

— А до цього, де ви були і де працювали? Розкажіть про себе, що знаєте і що можете розказати. Я не настоюю на цьому. Хочете розказувати — розказуйте, не хочете — не треба. Це власне залежить від вашого бажання, — монотонно тягне він.

— Сказати відверто, то я не маю жадного бажання і не бачу ніякої в тому потреби вести з вами приватну розмову, тимбільш, що я свідомий того, що це вам зовсім не потрібне. Я у в'язниці сиджу мабуть не для того, щоб ви мали насолоду вести зі мною приватні балачки, — сказав я.

— Ну добре... Тоді я вам поставлю два-три запитання і на сьогодні ми з вами закінчимо: Кого ви з керівного складу вашої фабрики знаєте?

(Дальше буде).

XI. Конвенція Ліги Української Молоді

6)

(Продовження).

VII.

X.

ТРЕТІЙ І ОСТАННІЙ ДЕНЬ НАРАД.

Дальші привіти і доклади; звіти; вибір управи; закінчення.

Третій і останній день конвенції, в понеділок 6-го вересня, почався — після формального відкриття — ще дальшими привітами і докладом Ольги Задорецької з Вашінгтону про „Українську культуру в Америці сьогодні". Д-р Р. Криштальський з Питсбургу вітав „цей український молодечий парлямент" від „Української Народної Помочі", підкреслюючи значення цего з'їзду для українців по обох боках океану.

Короткі звіти зі своєї діяльности склали поодинокі члени Управи Ліги, її дорадники та представники організацій молоді з поодиноких місцевостей. Загальну характеристику цих звітів подано в нашому першому звідомленні безпосередньо після конвенції. Довший звіт склала культурна референтка Ліги, Меланія Міляновича, підкреслюючи теж можливості дальшого розвитку українських культурних справ в Америці та участь в цьому американсько-української молоді.

Замітним в цьому дні нарад був виступ конгресмена з 14 дистрикту, Волтера Гюбера, привіт якого передано в нашому першому звідомленні.

Перед вибором нової Управи Ліги, склад якої вже проголошено, ухвалено ще цілий ряд резолюцій, які відзеркалюють становище Ліги до подоиноких справ. Після коротких промов та спостережень членів Конвенційного Комітету, предсідника конвенції та членів старої і нової управи Ліги, XI. Конвенцію Ліги Української Молоді Північної Америки закінчено відспіванням українського і американського національних гимнів.

XI.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

Одинадцята Конвенція Ліги Української Молоді Північної Америки, на своїх нарадах в дні 6-го вересня 1948, ухвалила такі резолюції, запропоновані Резолюційною Комісією в складі: ред. Степан Шумейко, адв. Іван Панчук, проф. д-р Степан Мамчур та адв. Володимир Майкелсон:

1.

Визнаючи факт, що наш американський спосіб життя, за який ми боролися в останніх двох світових війнах, ще далі загрожений можливими напасниками зі зовні та підривними елементами, організованими серед нашого населення, ми, Ліга Української Молоді Північної Америки, що охоплює другу генерацію американців і канадійців українського походження, зібрані тут в місті Акрон, Огайо, оцим постановляємо:

Індивідуальною і збірною акцією динамічно виявляти нашу теорію демократії на кожному кроці та в усіх фазах нашого щоденного буття.

Беручи до уваги щораз більшу можливість збройного зудару, ми повинні ентузіястично піддержувати та домагатися сильних суходільних, морських і повітряних збройних сил;

Дати всю можливу допомогу нашим приятелям і союзникам за посередництвом Пляну Маршала та інших необхідних метод;

Ми повинні домагатися наукового збереження наших природніх ресурсів та наших стратегічних матеріялів, щоби могти в кожному часі зберегти нашу економічну і військову силу на такій висоті, яка відібрала б всім міжнародним злочинцям охоту почінати війну;

Наша атомова таємниця повинна бути збережена від всіх можливих ворогів;

Організація Об'єднаних Націй повинна бути розбудована в могутнє міжнародне тіло, яке могло б перевести справжню Хартію Прав нашим рідним в Україні та всім іншим людям, яких цего права позбавлено, і в той спосіб забезпечити тривкий мир в світі.

2.

Відносно героїчного змагання наших українських братів в їх рідній і поневоленій Советами Україні до здобуття державної незалежности і національної суверенности, ми оцим постановляємо:

Подвоїти наші зусилля для піддержки українського національного визвольного руху, що змагає до встановлення суверенної, від нікого незалежної і демократичної української держави.

Цю допомогу з нашого боку ми вважаємо нашою повинністю, переданою нам нашими батьками і дідами та закріплену між нами людським інстинктом, свободолюбністю та відчуттям наділеної нас Богом справедливости.

В додатку до нашого розуміння справедливости української справи та інших моральних міркувань, на яких базується наша піддержка українському визвольному рухові, ми вважаємо нашим обов'язком проповідувати і змагати до визволення України ще й тому, бо вільна Україна була б ключем для встановлення тривкого миру і безпеки в Европі...

Наша піддержка українському національному визвольному рухові, твердо базована на нашій неподільній лояльности до наших батьківщин, Америки і Канади, повинна в практичному здійснюванні відбуватися шляхами, забезпеченими нам нашими урядовими агенціями, іменно через Організацію Об'єднаних Націй та через наші американські і канадські організації та інституції, зокрема через Український Конгресовий Комітет Америки та Комітет Українців Канади, і головно через Пан-Американську Українську Конференцію, що їх усіх ми піддержуємо та яким запевняємо нашу об'днану допомогу.

3.

В інтересі боротьби проти молодечих проступків та для допомоги здорового особистого розвитку молоді, ми оцим постановляємо:

Заохочувати членів наших клюбів вдержати і поширити їхню активність, включно з участю членів Ліги в публичних виявах артистичних елементів української культури;

В безпосередньому інтересі ветеранів та стабілізованого життя американської сім'ї, ми постановляємо піддержувати програму федеральної виховної і мешкальної допомоги.

4.

З метою збільшити український вклад в американську культуру та для здобуття засобів для вдержання і розвитку української культури в цій країні бодай до того часу, аж наші брати в Україні будуть звільнені і могтимуть це робити в своїй батьківщині, ми постановляємо:

Ліга повинна признати стипендії, щобн вможливити спосібним молодим людям брати участь в Українських Культурних Курсах, як такі будуть встановлені в Злучених Державах;

В інтересі розвитку найбагатших елементів з нашої культурної спадщини, головно музики, ми постановляємо створити при Лізі фонд для збірки, публікацій і поширення українських музичних творів, включно з хоровими і сольовими та інструментальними композиціями, як теж опери і оперетки;

Вкінці ми постановляємо, що Ліга повинна збирати дані про культурні прояви американців і канадців українського походження, та подбати, щоби вони були відповідно опубліковані.

5.

Щодо української допомогової акції ми оцим постановляємо:

Ліга повинна продовжувати і розгортати її щиросердечну піддержку Злученому Українському Американському Допомоговому Комітетові, як єдино акредитованій допомоговій агенції не-сектарного характеру, що діє в окупованих зонах Німеччини і Австрії, допомагаючи українським переміщеним особам і втікачам.

6.

Ми постановляємо висловити наше признання і подяку Конвенційному Комітетові в Акрон за його дбайливу підготовку і організацію цеї одинадцятої Конвенції ЛУМ-ПА. Ми рівночасно бажаємо висловити нашу вдячність місту Акрон та готелеві Майфловер за їх гостинність і ввічливість.

7.

Ми постановляємо висловити нашу велику вдячність хоровим і танцювальній групам, які своїми талантами виконали у зв'язку з конвенцією українську музичну і танцювальну програму на найвищому рівні подібних проявів нашої молодшої генерації в ділянці української культури.

(Закінчення буде).

РЕСПУБЛИКАНСЬКИЙ КАНДИДАТ З РОДИНОЮ.—В першім ряді зправа це Томес Е. Дюї, республиканський кандидат на президента держави. Зліва це його дружина, а вгорі сини.

Василь Авраменко в Бразилії

„Відомий мистець-балетмайстер і творець української національної фільми, Василь Авраменко, приїхав з Ню Йорку до столиці Бразилії — **Ріо** вечором 22. липня", пише куритибський „Хліборob" з 14-го серпня. — Його привітав в імені бразилійських українців о. сов. Йосип Скульський. На ступного дня в год. 10 ранку відкрив він свою мистецьку виставу в великій залі прийнять готелю „Глорія", а її відвідало багато бразилійців і чужинців. Того дня склав Авраменко в товаристві о. Скульського візиту родині бразилійського амбасадора у Вашінгтоні, родині бразилійського консуля у Филаделфії, і ще одній филаделфійській родині.

Наступного дня вітали нашого мистця в **Сан Павльо** представники українських установ і церковного Братства і спеціально вибраний комітет з п. Йосипом Сорокою на чолі. У неділю 25. липня відбулася у церковній залі по Службі Божій зустріч нашого мистця з усією українською громадою.

У неділю 1. серпня відбулося офіційне свято в церкві на Сан Каетано. Наш мистець у шовковім козацькім костюмі та з двома козаками з українським та американським праворами стануали перед церковною брамою. З церкви вийшов у гарних вишиваних українських ризах о. совітник Йосиф Скульський і хрестом поблагословив клякучого мистця, пані проф. Леся Скульська привітала його хлібом-сіллю, а три дівчині в народних строях передали йому китицю квітів. У церкві уставилася сотня хлопців у шпалір і почалася торжественна Служба Божа. По Сл. Божій виголосив о. Скульський відповідну промову і склав побажання успіхів. З церкви розвинувся похід на площу, де зроблено з 20 світлин.

У понеділок висвітлив Авраменко дві свої фільми для запрошених гостей і пороблено старання для заложення фільмової лябораторії в Сан Павльо.

В Куритибі. — До столиці Парани прибув п. Авраменко 5. серпня і зупинився в одним з найкращих місцевих готелів „Браз", де його привітали зорганізовані українські громадяни. Наступних двох днів відвідав він куритибські урядові чинники, щоб запрезентувати їм свій приїзд. Офіційні кола виявили дуже велике заінтересування до його плянів і обіцяли підтримку. У неділю 8. серпня відбулася перша зустріч з українською громадою. Заля була виповнена по береги. Прийшли всі без різниці світоглядів і віровизнань. Авраменко промовляв дві з половиною години. Вечором того дня відбулися другі сходини з молоддю, де Авраменко говорив про фільму. Від понеділка почалися лекції танку, на які зголосилося 68 хлопців і дівчат. В суботу 14. серпня була висвітлена в залі Хліборобського Союзу фільма „Трагедія Карпатської України". Висвітлювання інших фільм почнеться потім.

Поданий опис нагадує пригоди героя повісти Марка Твена „Гоклбері Фин"...

День Обєднаних Держав— історичний день

Перший раз в історії народи світу мають нагоду об'єднано, одного дня для всіх, виявити спільне стремління — творення тривалого миру через Обєднані Держави. Тим днем — **Днем Обєднаних Держав** — має бути день 24 жовтня, 1948, який будуть обходити в Злучених Державах та у всіх інших 57 країнах, що є членами Обєднаних Держав. В той день чоловіки, жінки, діти по цілім світі матимуть нагоду ніби персонально брати участь в праці їх організації — Обєднаних Держав.

Генеральна Асамблея Обєднаних Держав ухвалила 31 жовтня 1947 року резолюцію про призначення 24 жовтня — день коли увійшов в силу чартер Обєднаних Держав в 1945 році — Днем Обєднаних Держав та звернулася до всіх достичних урядів за співпрацею в обходинах того дня. Резолюція каже, що цей день „має бути посвячений на обізнання народів світу з цілями та досягненнями Обєднаних Держав та здобуття їх підтримки в праці Обєднаних Держав".

„Ми — народи Обєднаних Держав" — перші слова чартеру — створили О.Д., аби могли навчитися жити і працювати разом, мирно, одні з другими. Участь в світових обходинах **Дня Обєднаних Держав** дає добру нагоду зміцнити цей дух співпраці.

День Обєднаних Держав буде **днем** підрахунку того, що здобуто на полі міжнародних відносин як рівнож і **днем** плянування на будуче. Річниця народження Обєднаних Держав є відповідним днем для оцінки зробленої праці та тих справ, що все ще чекають рішення, щоб дійти до тривалого миру.

Сам по собі День Обєднаних Держав не може гарантувати миру, чи вирішити справи мирного співжиття, але в цей день народи світу матимуть ліпшу можливість як коли виявити своє спільне стремління, свою волю: здобути мир, роблячи свою організацію — Обєднані Держави — сильною, грунтовною, більш ділянною.

Секретар державних справ, Джордж Маршал, призначив Краєвий Громадський Комітет в справах обходин Дня Обєднаних Держав в цій країні. Цей комітет звертається до громадян кождого стейту, кождої громади, аби підготовляли програми на День Обєднаних Держав.

Цього року день 24 жовтня припадає на неділю. Вже тепер треба підготовляти програми обходин Дня Обєднаних Держав. Можуть тим занятися товариства, клюби, церкви, школи, як рівнож індустріяльні заводи. Пізнаваймо, що уявляє з себе організація Обєднаних Держав, які її завдання і що ми всі можемо робити дя миру та міжнародної співпраці. Відповідний матеріял можна знайти в часописах, журналах, бібліотеках.

Кождий повинен взяти участь в обходинах Дня Обєднаних Держав, чи в тих, що влаштовує місто, чи в яких громадських. Кождий повинен запитати самого себе: „Що я можу зробити для підтримки Обєднаних Держав?" Треба рішити, як кождий з нас може працювати — в різних організаціях — для Обєднаних Держав. Не вистачає того, що наша американська делегація вірить в Обєднані Держави, працює для них. Треба щоб всі громадяни розуміли цілі і завдання тої організації, вірили в неї, працювали для неї.

В справі недопущення нових війн та створення сприятливих умов для тривалого миру, людство покладає свої найбільші надії на цю організацію. Успішне досягнення тої цілі, для якої ця організація була створена, залежить у великій мірі від повної підтримки її всіма народами світу. Якщо люди не розуміють того, якщо вони байдуже дивляться на успіхи чи невдачі Обєднаних Держав, то їх відношення відіб'ється на праці їх представників в О.Д.

Зробім неділю 24 жовтня 1948 — перший День Обєднаних Держав —днем, коли весь нарід Злучених Держав продемонструє свою віру в свобідне, демократичне братерство народів. Загальна Рада.

МОЖНА БУДЕ ПРИСЛУХУВАТИСЯ В АМЕРИЦІ НАРАДАМ АСАМБЛЕЇ О.Д. В ПАРИЖІ.

Пополудневі наради Асамблеї Обєднаних Держав в Парижі будуть передавані по радіо WNYC при допомозі коротких филь. Ця стація має получення з квартирою О.Д. в Лейк Саксес і тепер поробила відповідні зарядження, щоб можна було дістати звіти з Франції. Пополудневі наради в Парижі припадають приблизно на полудневі години в Ню Йорку.

ВАШИНГТОН ОБВИНУВАЧУЄ АЛЬБАНІЮ В ДОПОМОЗІ ГРЕЦЬКИМ РЕВЕЛЯНТАМ

Вашінгтон. — Злучені Держави, Великобританія й Франція обвинуватили прямо Альбанію, що вона підтримує грецьких партизанів, які борються проти законного уряду. Департамент стейту оприлюднив, що спільний протест Західних держав висланий був минулого тижня до альбанського уряду, контрольованого комуністами.

ІТАЛІЯ ЗАТРИВОЖЕНА МОЖЛИВІСТЮ ВІЙНИ.

Рим, 22. вересня. — Італійська преса та італійська публична опінія приділяють найбільшу увагу теперішній сесії Генеральної Асамблеї ОД в Парижі, а закордонні спостерігачі стверджують, що це не є наслідком того, що на цій сесії будуть вирішуватися теж італійські справи, як колонії та членства в ОД, але насамперед великої тривоги, що могло б прийти до нової світової війни. Італійський загал майже не бачить іншої можливої розв'язки в теперішній політичній кризі. Підривна робота комуністів в самій Італії тільки збільшує воєнну тривогу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЧЕСТЕР, ПА.

Честер повинен стати прикладом для інших громад.

Гром. Пастушок Михайло підписав зобовязання для 200 скитальців.

У неділю 19. вересня відбулися у Честер у приміщенні української прав. парохії наради в справі переселення до З. Д. А. українських скитальців.

Про долю українських скитальців в Европі та про акцію їх переселення до З. Д. А. промовляли: від Головної Управи ЗУАДК п. Дубас, від филаделфійської філії ЗУАДК та филаделфійського Переселенчого Осередку п-ні Штогрин та новий емігрант п. Бакай Осип.

Від місцевих громадян промовляли пп: Сорока, Гарасим Микола та д-р Левицький.

Ці збори виявили високий рівень національної свідомости та жертвенности присутних. Це пізнати по висліді нарад, бо п. Михайло Пастушок, будівельний підприємець і власник реальностей, негайно підписав зобовязання, що забезпечує мешкання для 200 скитальців (50 родин), а п. Сорока, активний місцевий громадянин, зобовязався дати приміщення для 100 скитальців (25 родин). За цими двома громадянами слідували інші.

У висліді тих нарад п. Гарасим, голова місцевих Злучених Українських Організацій, зобовязався предложити на мітингу Злучених Українських Організацій справу покликання до життя окремої комісії, яка займеться дальшою збіркою зобовязань та шуканням приміщення для українських скитальців серед усіх громадян честерської громади.

Я. Татомир.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З діяльности Обєднаного Комітету Національних Товариств.

Комітет відбув свої чергові збори дня 17. вересня 1918 р. в приявности багатьох делегатів місцевих товариств. По дискусії ухвалено, що Обєднаний Комітет Українських Товариств має в листопаді цього року відсвяткувати величаво „Листопадове Свято" в память 30-літньої річниці зриву українського народу до волі й державної незалежности.

До виготовлення проєкту того величавого свята, запрошено арт. Івана Кучмака, котрий згодився дуже радо приготовити належну програму.

Екзекутива Обєднаного Комітету взяла на себе обовязок підшукати салю, та подбати про хори та інші речі.

Другою точкою нарад була Велика Маніфестація міста Нюарку.

В тій справі буде спеціяльне оголошення в „Свободі" та інших часописах.

На тих зборах порушено ще справу 50-тисячного фонду на працю Українського Конгресового Комітету. Всі приявні делегати товариств прилобіцяли ту справу поперти в інших товариствах.

Микола Ривак, секр.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУА ДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

* * *

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

16,127 Микула Михайла з с. Чесанів (Любачів) від Турчанівський Володимира.

16,128 Росовських Николи, Анни і тітки Катерини, Піган Андрія, Мучило Степана від Хоміцький Евгенія.

16,129 Базилевич Леоніда Василевича інж. від Жигадло Івана.

16,130 Крайник Василя Івановича вол. Салидово (Полтавщина) від Левчинка Івана Даниловича.

16,131 Згабало Катерини з дому Дутчак з с. Слобітка Ліона (Коломия) від Брощук Анни.

16,132 Підлуська Марії та синів її брата від Яцевич з Підлуських Анни.

16,133 Боднар Миколи, Івана і Михайла з с. Гошовець (Лісько) та Протинек Теклі з дому Боднар від Протиняк Миколи.

16,134 До краянів з Острівця (округи Волинь) від Шиприкевич Володимира.

16,135 Зубач Анни зам. Берко з ВулькиОбровської (Полісся) від Зубач Михайла.

16,136 Вишиваний Михайла, з с. Заланова від Вишиваний Івана.

16,137 Рибак Сени і Івана від Рибак Розалії зам Скоблик з с. Волцнів (Жидачів).

16,138 Брилінська Олени з м. Гусаків (Перемишль) від Червінський Івана с. Йосифа і Розалії.

16,139 Мауха Григорія Петровича з хут. Картокач (Ананівського узду) від Маух Володимира Мартиновича.

16,140 а) Знакомих з с. Чорна коло Устрік, Жолобок та місточка Крукеничі від свящ. о. Чавс Петра.

16,140 б) Возняк Зофії зам. Мілян з м. Крукенич (Мостиська) від о. Чавс Петра.

16,141 Зайшла Анни тітки від Зайшла Анни з с. Городище (Бібрка) зам. Худзяк.

16,142 Тітки Дуткевич Теклі д. Олекси і Катерини з с. Криве від Скрут Павлини з дому Зварич з с. Дмитрова (Радехів).

16,143 Пелех Андрія, Филипа і сестри Еви з с. Вільшаниці (Золочів), Калецький Богдана з Богданівки (Львів) від Пелех Романа.

16,144 Мялік Зофії з с. Гортор (Білорусь) від Мялік Григорія.

16,145 Онуф Івана і Данила з с. Кривка (Турка) від Міх Миколая.

16,146 Хмелевський Олександра, Татяни і Маргарети від Скитська Олени з м. Кельц.

16,147 Кострубяк Анни і Марії д. Костя з с. Кіданч (Коломия) від Юхненко Дмитра.

16,148 а) Рідних і знакомих з Тернополя від Лавринів Богдана.

16,148 б) Рідних і знакомих з с. Волока (Сторожинці), Буковина, від Грушка Евгенії з дому Перч.

16,149 Кокоц Михайла і Анни від кревного Телега Івана з с. Маркополь Межигори (Броди).

16,150 Габриш Марії з Логінських з с. Грабовець (Стрий) від Тимків Івана з с. Дуліб с. Івана.

16,151 Янчак Івана з с. Голошинці (Підволочиська) від Яцюк Григорія.

16,152 Белющан Степана с. Михайла з с. Чистий Горб (Сянік) від Биня Василя с. Степана.

16,153 Стрільчук Дмитра з с. Гаврилівка (Надвірна) від Мушко Василя с. Матвія з с. Іванівка (Станиславів).

16,154 Кондратів Гаврила Івановича з Одеси від доньки Кондратів Марії зам. Жадан.

16,155 Когут Насті д. Юстини і Франка з с. Забіре (Рава Руська) від Кобрин Парашки.

16,156 Рідних і знакомих з с. Кабарівці (Зборів) від Куць Ярослава с. Федора.

16,157 Морис Петра і Анни діти Михайла з с. Красна (Калуш) від Морис Степана.

16,158 Слобоідник брата з с. Янишівка (Київщина) від Тимків Миколад і Слободанник Прокопа.

16,159 Брата з с. Радципа (Горлиці) від сестри Кавка Варвари.

16,160 Гой Марка батька, Гой Ілька вуйка з с. Ольшанка (Золочів) від Гой Евгена.

16,161 Кревних і знакомих з с. Турочки Нижні (Турка) від Луб Миколи.

16,162 Рідних і знакомих з с. Попівці (Броди) від Борщ Леона (рідня Ксені Юзва).

16,163 Лаврів Григорія і тітки з дому Качмар з с. Подільці (Рудки) від Лакота Михайла.

16,164 Лабчук Івана і батька Стефанія Стефана з с. Нижнів (Товмач) від Стефанія Марії.

16,165 Бугай братів з с. Кременівка (Дніпропетровськ) від сестри Омельченко Галі.

16,166 Руда Евдокії з с. Гнильче (Підгайці) від Руда Анни з дочкою Евгенією.

16,168 Скільський Миколи з с. Плава (Стрий), Волошин Марії з с. Тухольнак від Олійник Парашки.

16,169 Люню Марії, Вовк Михайла з с. Яська з с. Янковець (Лісько) від Вусик Осипа.

16,170 Сватко Олени з дому Мельників, мами, братів і сестер Івана і Ольги Сватко з с. Тарнівка (Сянік) від Сватко Михайла.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

ХАТА ЗА ДВІ ГОДИНИ.—Троки Рілайенс Гомс, Інк. з Честер, Па., привезли на цю площу готові матеріяли під сім хат. За дві години ці хати, з яких кожна має 6 кімнат, були готові прийняти господарів, якщо вони були в спромозі заплатити за хату $8,950. Компанія каже, що це „найдешевші хати в цілій країні".

Що Ви зробили в тому напрямі, щоб скинути маску з ворожої пропаганди й представити всему світові українські справи в правдивому світлі?

Чи вже запренумерували Ви

„УКРАЇНСЬКИЙ КВАРТАЛЬНИК"
(на рік долярів 4)
The Ukrainian Quarterly
50 Church Street, Suite 252
New York 7, N. Y.

— та —

„УКРАЇНСЬКИЙ БЮЛЕТЕНЬ"
(на рік долярів 2)
The Ukrainian Bulletin
50 Church Street, Suite 252
New York 7, N. Y.

Чи розумієте вагу оцих наших видань в англійській мові?

Передплачуйте їх для Ваших знайомих американців!

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 14. вірсеня 1948 року помер у 60 році життя

МИКОЛА ОЛІЙНИК,

член Тов. Рільник, від. 188 У. Н. Союзу в Дургамвил, Н. Й.

Покійний походив з села Глібовичі Великі, пов. Бібрка, Галичина. Полишив у смутку жену Зофію, 2 доньки і 2 сини та 6 внуків. Похорон відбувся 17 вересня при участи родини і членів Тов. до римо-катол. костела, а відтак на цвинтар St. Francis, Durhamville, N. Y.

Теодор Харитон, секр.

Дня 12. вересня 1948 р. померла в 59. році життя

МАРІЯ ҐРУБИЗНА,

членниця Тов. Запор. Січ, від. 155 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н.Дж.

Покійна походила із села Стратин, пов. Рогатин. До Тов. і У. Н. С. вступила 1923 року. Полишила в смутку дітей: Анну, Катерину, Стелу, Миколу, Михайла, Йосифа і Івана, два брати і дві сестри.

Похорон відбувся 16. вересня з дому жалоби при участи заряду, членів, приятилів і родини до укр. катол. церкви, а відтак на гр.-катол. цвинтар в Перт Амбой, Н. Дж. — В. ІЙ П.!

М. Чумер, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 26 вересня, в годині 1:30 по полудни, в гали парафіяльній, 235 Карбон вулиця. Уряд просить членів явитися на зборах, бо є важні справи до полагодження. Напоминаємо довгуючи вирішати свої залеглости. — М. Брус, предс.; Д. Мунастий, кас.; А. Данилюк, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

З нормалізацією поштових звязків між Америкою та европейським континентом, Редакція і Адміністрація „Свободи" одержують від українців з европейських країн щораз більше листів в найрізноматніших справах, які часто не мають нічого спільного ані з редакцією ані з адміністрацією часопису. Не маючи прямо фізичної можности відповідати на ці всі листи окремо, Редакція і Адміністрація „Свободи" подають до відома:

1. Всі листи, переслані на адресу „Свободи" в справах, які не належать до її компетенції, чи засягу її діяння, відсилається до тих установ і комітетів, які заторкненими в листі сравами займаються. Тут належать насамперед справи розшуків рідних, допомоги, інтервенції і т. п. Ці листи пересилається звичайно Допомоговому Комітетові у Филаделфії, не даючи на них відповіді. Тому що таке посередництво забирає багато часу і вимагає окремої праці, в інтересі всіх авторів таких листів є висилати їх найрадше відразу пересилати на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa. (U. S. A.). В політичних справах писати до: Ukrainian Congress Committee of America, P. O. Box 721, Church St. Annex, New York 8, N. Y.

2 Редакція не звертає, ані не веде переписки на тему пересланих, але незамовлених і невикористаних газетних матеріялів, статей, кореспонденцій і т. п. Не звертається теж використаних рукописів.

3. Усіх тих, які зголошуються на постійних співробітників, чи кореспондентів, Редакція зберігає в своєму реєстрі, але не веде з ними переписки, якщо не думає з пороблених пропозицій користати.

4. Прохається не висилати документів, ані вартісних паперів; по призначенні: Листи в допомогових справах та в справі розшуків Редакція і Адміністрація не перебирають за них відповідальности.

5. Адміністрація не перебирає зобовязань за переслані, але незамовлені книжки, журнали і т. п. Часто трапляється, що европейські видавництва самі надсилають книжки, виставляючи рівночасно рахунок. За незамовлені книжки Адміністрація не платить готівкою, як теж не звертає їх, з огляду на кошта пересилки. Надіслані вже в той спосіб книжки проголошено в газеті до прдоажі і рахунок за них буде вирівняний тільки якщо і вміру того, як книжки будуть продані. При цьому треба додати, що зазначена на европейських виданнях ціна не стоїть в жодній пропорції до місцевого книжкового ринку.

6. Переслані оказійні числа, чи для обміну — полагоджується звичайним порядком.

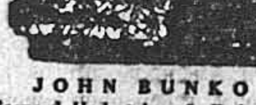
7. Адміністрація не веде переписки і не відповідає на листи в справах, які до неї не належать.

8. Справи Редакції і Адміністрації „Свободи" прохається вважати за дві окремі справи, і полагоджувати їх окремими листами, або бодай окремими картками в одному листі. Це відноситься теж і до місцевої переписки.

Редакція і Адміністрація „Свободи" полагодили досі сотні і тисячі листів з Европи теж в справах, які до них не належать, не жаліючи на це ані труду ані гроша, якщо це було необхідне. Проте, це не можливо продовжувати на довшу мету, тимбільше при відносно наладнаних вже поштових звязках між американським і европейським континентами та при чіткому визначенні завдань і засягу діяння редакцій та поодиноких громадських допомогових і політичних Комітетів. Виселка листа на правильну адресу до одного, чи другого Комітету, дає тем більшу запоруку в його полагодження.

Усім авторам листів з Европи пригадується, щоби чітко і виразно писали свої адреси, найрадше друкованими літерами,

Редакція і Адміністрація „Свободи".

ТАРЗАН, ч. 1933. У темряві Стиксу.

Ошуканий стратегією Тарзана, яка переконала Гідзеля, що малпочоловік згинув, він не скривав своїх радощів.

Серед Стегійської темряви Тарзан вижидав якогось звуку.

Пірат почав тягнути безнадійну Неду через тісні проходи...

...а малпочоловік був приневолений рухатися поволі, щоб його не почули. Він волікся за ними здалека.